

11

תקא

פרק לה, ב — ט

לעומת זאת, כל שמותר ליהודי לעשות איסור דרבנן לצורך רפואתו של החולה שאין בו סכנה, וכמבואר לעיל פרק לג סעיף ב, מותר לו לעשותו גם אם נמצא נכרי במקום (כה).

ה. ולכן — מותר לומר לנכרי להדליק אור כדי לראות מה דרוש לחולה, וגם מותר לומר לו לנכרי לכבותו כדי שהחולה יוכל לישון; מותר לומר לו לטלפן לרופא נכרי, לקנות תרופות על-מנת להשתמש בהן בשבת, להסיע את החולה אל הרופא, וכיו"ב, במקרה של כאב-שיניים חזק מותר ללכת לרופא שיניים נכרי כדי לקבל ממנו את הטיפול המתאים, לרבות עקירת השן הגורמת לכאב (כז).

ז. במקרה של שבר בעצם, ואפילו אין בו סכנה, מותר לומר לרופא נכרי לעשות צילום ותחבושת-גבס.

ז. במקרה של כאב-בטן חזק, אפילו אין בו סכנה, והרופא דורש לחמם את איזור הבטן, מותר לומר לנכרי להדליק כר-חשמלי כדי להניח על הבטן (כח), וגם מותר לומר לו להגביר או להחליש את הזרם (כט). היהודי מותר לטלטל את הכר לצורך שימוש בו (ל), אבל אסור לו להגביר או להחליש את הזרם (לא), וטוב יעשה אם יכרוך דבר מסביב לכפתור החשמלי, שלא יבוא לשנות את כוח הזרם החשמלי (לב).

ח. בארצות הקרות, כשמצטערים מחמת הקור, מותר בשבת לומר לנכרי להדליק את ההסקה, מכיון שלגבי צינה כל אדם נחשב לחולה (לג), ואם ישנם ילדים קטנים בבית (לד), או שיש חולה, אף שאין בו סכנה (לז), מותר לומר לנכרי להדליק את ההסקה גם כשהקור אינו גדול כל כך עד שהגדולים מצטערים, וראה לעיל פרק כג סעיף כד ופרק לא סעיפים ו וז.

ט. בימות הקיץ החמים מותר לומר לנכרי להפעיל את המאוורר החשמלי (ונטילאטור) או את מזגן-האוויר, אם מצטער הרבה מחמת החום (לה), או * ואחר שהאור נדלק, מותר גם לאחרים ליהנות ממנו (כו).

הערה יג — ושמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דיש להסתפק אם מותר לרפא כדי למנוע פגם ביופי של הפנים או לעשות בגלל זה מלאכה דאורייתא ע"י נכרי, כי יתכן דחשיב כמו הפסד גדול הבא פתאום דשרינן, עכ"ל. (כה) סי' שכח במ"ב סוס"ק נא, ועיין לעיל פל"ג סוף הערה כא. (כו) סי' רעו ס' א ובמ"ב ס"ק ח. (כז) סי' שכח ס' ג ברמ"א ובמ"ב ס"ק י, וע"ש בביה"ל ד"ה ומצטער, שנוטה להקל אף באינו חולה כל גופו, ועיין לעיל פל"ד הערה לו. (כח) שו"ת חלקת יעקב ח"א סי' מ וח"ג סי' קפא, שו"ת אג"מ או"ח ח"ג סי' ג, שו"ת משמרת חיים סי' ה. (כט) ע"ש בתשובות. (ל) ככל כלי שמל"א, ואין לאסור משום דהכר הוא בסיס לחוטי החשמל, דעיין בשו"ת חלקת יעקב ושו"ת אג"מ הנ"ל, וע"ש באג"מ ומשמרת חיים, דאף הבריא מותר להשתמש בכר החשמלי. (לא) עיין בשו"ת דהערה כח. ושמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דאם אינו מוסיף להדליק עוד חוט או מכבהו, רק מגביר את הזרם או מחלישו, נראה דאין בזה שום איסור, עכ"ל. (לב) שו"ת אג"מ ושו"ת משמרת חיים הנ"ל. (לג) סי' רעו ס' ה. (לד) שם. (לז) סי' של במ"ב ס"ק כא. (לה) שו"ת מנחת יצחק ח"ג סי' כג ורכה.

בשינוי,

בר שיש בו כדי וינו נוגע גיעו, אף — עושין ון בלבד,

ז קרובה ב"הפניה ון הנכרי בשבילו בו סכנה הם כדי מתחום

אפשרות רי (כב), הדברים

יון לעיל בד ו"כה. וכדלעיל ס"ק יד. וכן לעיל אויערבך סי' שצו אך צ"ע הדברים ת"ת בית דשפיר ולפונות, שליט"א, ב כפ"ר דחשיב י חשיב (ב) סי' ל פל"ג